

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavtio Criminalis, Seu De Processibus Contra Sagas Liber

Spee, Friedrich von

Francofvrti, 1632

24. Quomodo Iudex scrupulosus, qui sine nouis indiciis torquere non audeat, facile noua indicia reperiat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11133

DUBIUM XXIV.

Quomodo Iudex scrupulosus, qui sine nouis iudiciis torquere non audeat, facile noua iudicia reperiat?

RESPONDEO, Suggesteram superiore re dubio non malos pretextus, quibus Iudices uti possent; si repetere torturam sine nouis iudiciis liberet. Nunc tamen, quia aliqui fortassis scrupulosiores, ne sic quidem satis conscientiae clamorem compescerent, sed omnino vererentur sine nouis iudiciis eas poenas repetere, maxime ter quater & quinque; iis quoque subueniam tribus aliis inuentis non inlucundis; quibus ita pacatam conscientiam reddent, ut omnem eius motum tollant. Ingeniosissimi enim homines tres modos excogitarunt, velut diuites argumentorum locos, unde illico in promptu habeant noua iudicia, quae reum repeti in nouas poenas sinant, imo & plane conuictum rogo damnent. Modi autem isti sunt:

MODVS I. Quae in prima, secunda aut tertia, imo & quarta tortura vocem tenuit,

indiciis torquere nō audeat, facile noua reperiat? 175

nuit, eam reduc in carcerem; ibi tum
fac in arctioribus vinculis, frigore, squa-
lore loci, ac solitudine mœrorem suum
& dolorem (quas à tormentis reliquias
asportauit) concoquat aliquanto tem-
pore, & sensim absumat: parum est si
hyemem vnam & æstatem sic macere-
tur; cum & ea quies post tot torturas et-
iam hodie personis Ecclesiasticis non-
nullibi indulta sit. Interim dum eam
sic detines, procede tu, & in alias Sagas
inquire, cape, & torque: cumq; pœnis
impares fuerint, interroga de priore il-
la, quam in carcere adhuc seruas, an
nō hæc alicubi ab iis in conuentibus sit
visa? an docuerit? an didicerit? aut si
quid erit tale. Inuenies certe quibus ex-
primas quod voles, quæq; congruant,
in iis circumstantiis quas tu eis cum tor-
quentur, suggeres, aut lictor, iuxta dicta
supra dub. 20. rat. 11. & 12. Tum autem, vt
primum nouam aliquam denunciatio-
nem huiusmodi contra captiuam inue-
neris, inuenisti vtique id quod docere
te volebam, nouum scilicet indicium:
age, id ei denuo propone, vrge, insta, in-
crepa,

176 Düb. XXIV. *Quo iudex scrupulosus q. sine nonis*
crepa, & per te ac Confessarium impel-
le, vt faciat se tandem ream : ac ni ac-
quiescit, repete audacter in tormenta:
si conscientia adhuc obmurmurat, non
cura, dic: hæc hodie est praxis.

Aut si adhuc nec id audes; exspecta
occasionem meliorem : nam dum in-
terea circumcirca alias atque alias tor-
quebis, facile fiet vt inter tam multas v-
na aliqua aut altera dum nominare a-
lias cogitur, incidat etiam sponte in hanc
tuam captiuam nominandam, vtpote
quam iam tum infamatam audierit:
tum igitur indicium nouum habes, vt
torqueas. Qui etiam modus seruiet ad
eas in carcerem recipiendas quæ semel
inde dimissæ forte sunt; & cautionem
præstiteri ne fugiãt. Nam hæc quoque
hodierna praxis est, atque inuentum
pulcherrimum, vt nulla non frustra in-
posterum de carcere dimittatur.

MODVS II. Si nec sic proficis; tum y-
nam aliquam, quæ dicto modo captam
denunciauit, iube cum illa tua denun-
ciata confrontari : interimq; denun-
ciantem, dum ad denunciata ducitur,

lictor

indiciis torquere nō audeat, facile noua reperiat? 177

lictor impudens minetur quicquid spirare pœnarum potest, nisi denunciationem suam in tortura factam clare coram denunciata edisserat: Idem tu minare. Vbi conuenere; increpa denunciata de pertinacia, ac dic adductam iam esse, quæ eam tandem in faciem conuincat, & dubitationi omni imponat finem; conuersusq; ad denunciantem, roga an non constet in confessione ante facta quod hanc viderit in conuentu, &c. Timebit sane hæc, ne, si non constet, ad grauiora tormenta reducatur; proindeq; constare dicet. Quod etsi non factura est, nisi voce subtimida & à suspirio inchoata, tum & capite submisso, deiectis oculis, atque eodeniq; gestu, qui inuitissimum mendacium affirmet; etsi etiam denunciata illa mox excipere & respondere paret; tu tamen hæc omnia dissimula, & abrupta omni vltiore audientia, aut examinatione, iube illico denunciantem reduci, & denunciatae id vnicum cum tuis inclama: Nunc eam tandem palam esse conuictam, proindeq; non mo-

N

do

178 Dub. XXIV. *Quo Iudex scrupulosus q sine nouo*
do repeti in tormenta posse, sed etiam
si hæc eludat, nihilominus damnari, vt
manifesto obstinatam & in faciem con-
uictam; nam sic loquuntur, & id hodie
est *confrontari*, id *in faciem conuinci*. Quod
cum continuo in vulgus spargant, & ad
Principes perscribant, merito omnes,
etiam Theologiæ Doctores super hoc
consulti, iniquissimis processibus ap-
plaudunt; tanquam qui illas loquendi
phrases curiosius non didicerunt, neq;
discent. O Germania quid facis? & cur
hæc indicare atque monere Magistra-
tus non licet? Iterum hic cum amici
mei hæc legunt, hærent attoniti, & quo-
modo, inquit, hæcine ita fiunt? hæc
est praxis? Ego vero iuratos adducam
testes, qui hanc praxin oculis suis & me-
moriæ (non enim Iudices protocollis)
inscripserunt. Et quid Principes dicturi
sunt, si etiam testatum dederò, per ta-
lem cõfrontationem taliter conuictas,
cum adhuc negarent, ob hanc obsti-
nationem condemnatas esse, vt igitur
exurerentur viuæ? Et quid dicet Ma-
gnus Cæsar, si etiam Ecclesiasticas per-
sonas

indiciis torquere nō audeat, facile noua reperiatur? 179

sonas eadem damnatione in Imperio periisse audiat? Sed hæc alias.

MODVS III. Sume nouum indicium & id admodum firmum ex ipsamet tot tormētorum tolerantia: dic enim hanc tātam esse non potuisse sine maleficio, & hoc igitur maleficio esse nouum indicium criminis. Vnde iube maleficiatum exorcisari, aut quod aliqui suadent mutari locum & carcerem, vt in aliud Castellum transferatur, ac deinde depulso hoc per exorcismum aut mutationem loci maleficio, iam experire ab nouo quid tortura possit. Qua de re vt clarius processum Iudicum quorundam intelligamus, dicam latius dubio sequenti.

D V B I V M X X V.

An nouum indicium ad torturam nouam det maleficio taciturnitatis?

MAleficio taciturnitatis appellant, cum quis artibus malignis contra sensum tormētorum obduruit: vt videre est, in malleo Sprengeri, par. 3. q. 15. pag. 518. & apud Delrium lib. 5. Sect. 9.

N 2

Ita-